

การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ไกรพล คำนาค

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ไกรพล คำนาค ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

.....กรรมการ
(ดร.สถาพร พงษ์พิบูล)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.สถาพร พงษ์พิบูล กรรมการสอบงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์เล่มนี้ได้ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งผู้บริหารและคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ คุณประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่คุณบิดา มารดา บุพการี และบูรพาอาจารย์ที่ได้เนาะวางพื้นฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ ในการศึกษาสมดังเจตจำนงทุกประการ

ไกรพล คำนาค

56950012: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา/ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา/ ทักษะของครูผู้สอน/

ไกรพล คำนาค: การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (OPPORTUNITY EXPANSION
SCHOOLS MANAGEMENT AS TEACHERS OPENION UNDER THE CHANTHABURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์:
ภรดี อนันต์นาวี, กศ.ด. 80 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 212 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง
.24 - .73 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการเชฟเฟ้ (Sheffe's
method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย
จากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการบริหาร
งานวิชาการ

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวม
และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การบริหารงานวิชาการ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

56950012: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: SCHOOLS MANAGEMENT/ OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS

KAIPON KUMNAK: THE OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS MANAGEMENT AS TEACHERS OPINION UNDER THE CHANTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2. ADVISOR: PARRDEE ANANNAWEE, Ed.D. 80 P. 2018.

The purposes of this research were to study the opportunity expansion schools management teachers' opinion under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2 as classified by gender and work experiences. The sample of this research consisted of 212 administrators and teachers. The research instrument employed for the data collection was a set of five rating-scale questionnaires with the discrimination level of .24 - .73 and the reliability at .92. The statistics used for analyzing data were mean, Standard Deviation, *t*-test, One-Way ANOVA and Scheffe' method.

The results of the study were as follows;

1. The opportunity expansion schools management as teachers opinion under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall and each aspects were rated at a high level, ranging from budget management, general and academic affairs management, respectively.

2. The comparing of opportunity expansion schools management under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2 classified by gender in overall and each aspects were significantly different.

3. The comparing of opportunity expansion schools management under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 2 classified by work experiences in overall and each aspects were significantly different at the .05 level, except academic affairs management was not significant different.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.....	8
การบริหารของสถานศึกษาตามขอบข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ.....	13
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การเก็บรวบรวมและจัดกระทำข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก.....	68
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	80

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนข้าราชการครูที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ..... 38
2	ค่าร้อยละของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสิทธิภาพการทำงาน..... 44
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน..... 45
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ..... 46
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ..... 47
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ..... 48
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป..... 49
8	เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ..... 51
9	เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน..... 52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' method.....	53
11 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ด้านรวม.....	54
12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	54
13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ด้านการบริหารงานบุคคล.....	55
14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป.....	56

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคมของประเทศชาติ การจัดการศึกษาจึงต้องมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ให้เกิดผลตามจุดหมายของการจัดการศึกษาตามที่ประเทศชาติต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 4 ได้บัญญัติว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2546) ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด เพราะจะเป็นเป้าหมายหล่อม ชัดเกล้า สร้างสมอง แนวคิดให้กับประชากรเป็นผู้มีศักยภาพของประเทศ (การดี อนันต์นาวี, 2555)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งกำหนดว่าสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ 6 ประการ ดังนี้ บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับทางราชการ และของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงินการพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการที่สถานศึกษาได้รับตามที่ได้รับมอบอำนาจ จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการ

ของสถานศึกษา หรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิปับัตรของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย การกำหนดอำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2550)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการบริหารทางการศึกษา (ภารดี อนันต์นาวิ, 2555) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 4 ได้บัญญัติว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 19) โดยมีหน้าที่ตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 ด้านของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้รับบริการและผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ผลการประเมินการบริหารและพัฒนาการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2556 โดยประเมินในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการบริหารและพัฒนาการจัดการศึกษาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในอันดับที่ต่ำ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ต้องพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2556)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อกำหนดแนวทาง นโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงาน

คำถามในการวิจัย

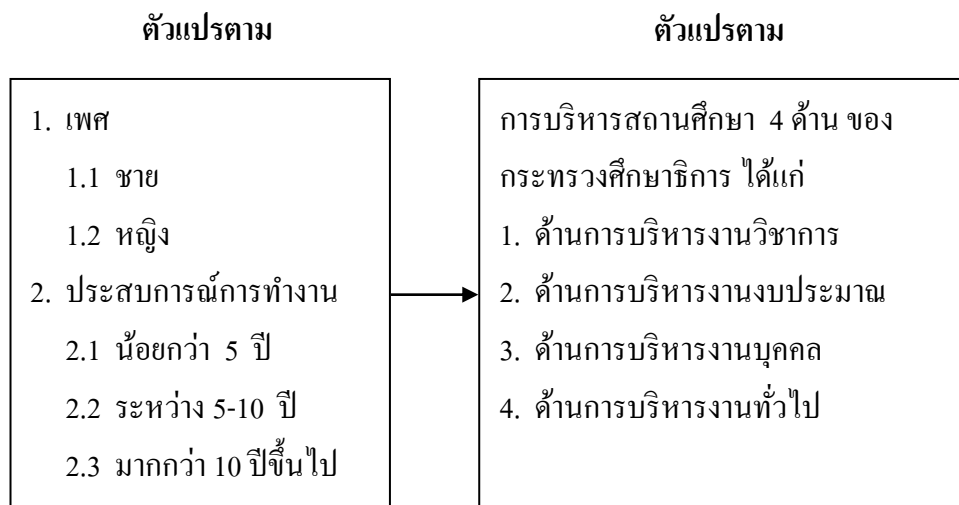
1. การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยอาศัยแนวคิดหลักในการบริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 ด้านของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 34-76) ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป โดยศึกษาและเปรียบเทียบตามเพศและประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอนเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาค้นคว้า ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 ด้านของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 34-76) ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 465 คน ปีการศึกษา 2556
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจซี่และมอแกน (Krejcie & Morgan, 1970) จำนวน 212 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) กำหนดเพศเป็นเกณฑ์ในการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.2.2 5-10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

3.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ทันกับความต้องการของผู้รับบริการอยู่เสมอและเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ด้วยแนวทางดำเนินการบริหารงานสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสาน

ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น รวมทั้งมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำและเสนอของบประมาณการจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามและประเมินผล การรายงานผลการใช้เงิน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนอัตราจ้างและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัย การรักษาวินัย และงานออกจากราชการ

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการงบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

2. เพศ หมายถึง เพศชายและเพศหญิงของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

3. ประการณัในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

3.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานของครูน้อยกว่า 5 ปี

3.2 5-10 ปี หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานของครูตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ปี

3.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานของครูมากกว่า 10 ปี เป็นต้นไป

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

5. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่เปิดจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 หมายถึง หน่วยงานที่อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. การบริหารของสถานศึกษาตามขอบข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง กับงานวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังกล่าวข้างต้น โดยมีการกำหนดกรอบทิศทางการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ในยุคปัจจุบัน และกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ตามมาตรา 10 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อาศัยความตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาโดยจังหวัดจันทบุรี แบ่งออกเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา คือ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอท่าใหม่ อำเภอนายายอาม และอำเภอแก่งหางแมว และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอมะขาม อำเภอขลุง อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว และอำเภอเขาคิชฌกูฏ (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2556)

โดยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 2 รวมทั้งสิ้น 24 โรงเรียน ดังนี้ คือ โรงเรียนวัดตะปอนน้อย โรงเรียนบ้านตรอกนอง
โรงเรียนวัดมาบไฟ โรงเรียนวัดเวฬุวัน โรงเรียนวัดคกพรหม โรงเรียนบ้านบ่อเวฬุ โรงเรียนบ้านเขาทอง
โรงเรียนบ้านหนองสลุค โรงเรียนวัดท่าหัวแหวน โรงเรียนวัดบางกะไชย โรงเรียนวัดบางสระแก้ว
โรงเรียนวัดหนองขี้มิ่ง โรงเรียนวัดพังงอน โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน โรงเรียนบ้านป่าวิไล โรงเรียน
บ้านปิ่นหม้อโรงเรียนบ้านตามูล โรงเรียนวัดสำโรง โรงเรียนบ้านตาเรือ โรงเรียนบ้านทรัพย์เจริญ
โรงเรียนบ้านทับช้าง โรงเรียนบ้านเนินมะหาด โรงเรียนบ้านจันทเขม และโรงเรียนวัดน้ำขุ่น

ทั้งนี้โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนด
ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง
การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 13
กันยายน พ.ศ. 2553 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้
สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
ความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานใน
เขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ
ของหน่วยงาน ดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผล สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน
การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหน่วยภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

นอกจากนี้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีส่วนราชการดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ และกลุ่มงานประสานงาน

2. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย งานธุรการ กลุ่มงานวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง กลุ่มงานสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง กลุ่มงานบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ กลุ่มงานพัฒนาบุคลากร กลุ่มงานวินัยและนิติการ และกลุ่มงานเลขานุการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

3. กลุ่มนโยบายและแผน มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย งานธุรการ กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มงานนโยบายและแผน กลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ กลุ่มงานติดตามประเมินผลและรายงาน และกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย งานธุรการ กลุ่มงานส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานส่งเสริมสวัสดิการและกลุ่มงานส่งเสริมกิจการพิเศษ

5. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ประกอบด้วย งานธุรการ กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา และกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

6. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย งานบริหารการเงิน งานบริหารงานบัญชี งานบริหารงานพัสดุ และงานบริหารงานบริหารสินทรัพย์

7. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย งานธุรการ กลุ่มงานส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา กลุ่มงานกิจการนักเรียน กลุ่มงานส่งเสริมสวัสดิการ กลุ่มงานส่งเสริมกิจการพิเศษ และกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน

8. หน่วยตรวจสอบภายใน มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย งานธุรการ งานตรวจสอบการเงินและบัญชี และงานตรวจสอบการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 1051/3 ถนนท่าแฉลบ ตำบลตลาด อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (เฉพาะ โรงเรียนขยายโอกาส) จำนวน 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอขลุง อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอมะขาม อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอสอยดาว และอำเภอเขาคิชฌกูฏ

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 เป็นพลังขับเคลื่อน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

พันธกิจ

จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง ให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ยกระดับคุณภาพและพัฒนาสู่มาตรฐาน ค่านิยมหลักของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 คือ AREA2S ได้แก่

A: Awareness ความตระหนัก หมายถึง ข้าราชการเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนัก เห็นคุณค่าของงานตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ โดยปฏิบัติงานด้วยความวิริยะ อุตสาหะ อย่างเต็มกำลังสติปัญญา และความรู้ความสามารถ

R: Re-imagine จินตนาการใหม่ หมายถึง ข้าราชการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานมีคุณภาพและมีมาตรฐาน โดยการทบทวนความนึกคิด หรือจินตนาการใหม่ที่เกินกว่าความเป็นจริงในปัจจุบัน ทำงานด้วยความรู้สึกที่ไม่มีอคติ รู้จักปล่อยวาง (Light-hearted) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเป็นการสร้างจินตนาการใหม่ในการออกแบบกระบวนการทำงานใหม่ และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นกับองค์กร

E: Evaluation มีการประเมินผล หมายถึง ข้าราชการมีการเปรียบเทียบผลงานที่ต้องการ กับความสำเร็จจริงของงานที่กระทำ โดยเป็นการประเมินผลงานรายบุคคล เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานว่าบรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

A: Accountability ความพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ หมายถึง การที่ผู้รับมอบอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบจะต้องรายงานให้ผู้มอบอำนาจหรือผู้บังคับบัญชาทราบเสมอ Accountability เป็นผลสืบเนื่องมาจากอำนาจหน้าที่ (Authority) และนอกจากนั้น Accountability ยังหมายรวมถึง การพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอด้วย

S: Service การบริการ หมายถึง กระบวนการ หรือกิจกรรมที่ผู้ให้บริการมอบให้กับ ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการโดยตรง หรือผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ทั้งนี้รวมถึงผู้รับบริการ ที่เป็น ส่วนราชการด้วย โดยเป็นประโยชน์หรือมีมูลค่าเพิ่มให้กับผู้รับบริการ

S: Smile ยิ้มแย้ม หมายถึง การทำงานด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์รื่นเริง และ ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่ขึ้นเสียงกับผู้รับบริการ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่อนุบาลจนจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีคุณภาพทั่วถึง และเสมอภาค
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตาม ศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ เทคโนโลยี
  2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
  3. สร้างความเสมอภาค เพิ่มโอกาสและการพัฒนาผู้เรียน
  4. เพิ่มศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
  5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- จุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีงบประมาณ 2555
- แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ: มองอดีต เตรียมปัจจุบัน มุ่งมั่นสู่อนาคต
- จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพ “โรงเรียนคุณภาพ 9 ดี” ประกอบด้วย

คุณภาพดี 1 “โรงเรียนนำอยู่” โรงเรียนมีอาคาร สถานที่ ภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อม สะอาด สวยงาม ร่มรื่นปลอดภัย นำอยู่ นำเรียน

คุณภาพดี 2 “ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้” นักเรียนตั้งแต่ชั้น ป.2 (ภาคเรียนที่ 2) มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง

คุณภาพดี 3 “ใส่ใจยกระดับผลสัมฤทธิ์” นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ตามเป้าหมาย

คุณภาพดี 4 “พิชิตระบบนิเทศครู” โรงเรียนมีระบบการนิเทศครูและบุคลากรทางการศึกษา

คุณภาพดี 5 “เชิดชูคุณธรรม” นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม รักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีจรรยาบรรณทางมออย่างไทย และมีความรู้ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพดำรงชีวิตตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คุณภาพดี 6 “ร่วมกิจกรรมการแข่งขัน” โรงเรียนส่งเสริมครูและนักเรียนมีผลงานแข่งขัน จากกิจกรรมต่าง ๆ

คุณภาพดี 7 “มุ่งมั่นสู่ประชาคมอาเซียน” โรงเรียนพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน และมาตรฐานสากล

คุณภาพดี 8 “โรงเรียนมีระบบประกัน” โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายในเข้มแข็ง

คุณภาพดี 9 “ครบครันความร่วมมือ” โรงเรียนมีการระดมทรัพยากร มีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2555)

การบริหารของสถานศึกษาตามขอบข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ

ความหมายการบริหารสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2545) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษามีอาชีพในการบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์

วีรชัย วรรณศรี (2545) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมให้บรรลุตามจุดหมายที่กำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการให้บริการสาธารณะรัฐอย่างเสมอภาค ต่อเนื่องและปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

กิจกรรมการเรียนการสอนให้ทันกับความต้องการของผู้ให้บริการอยู่เสมอ โดยดำเนินการบริหารตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

ซุมศักดิ์ อินทร์รัช (2546) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การอำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอน ซึ่งควรพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คำนึงความสะดวกที่ให้แก่ครูในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน

จากการศึกษาความหมายของการบริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ทันกับความต้องการของผู้รับบริการอยู่เสมอและเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ด้วยแนวทางดำเนินการบริหารงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

การบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐนั้น มีการดำเนินงานสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ด้านการบริหารงานวิชาการ

การบริหารวิชาการงานเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาได้ดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุน เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดขอบข่ายงานดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็น สำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่ายและภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพ สถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม นำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนและบริหารจัดการ การใช้หลักสูตรที่เหมาะสม มีการนิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตาม สาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัด เนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงและปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสาน ความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้อง กับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมา มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน แก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบ

เพื่อช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เป็นการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล แต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอน โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน จัดให้มีการ เทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการอื่น และอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการและพัฒนาการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยตลอดจนการเผยแพร่งานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการ กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครั้ว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริม ให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอน และพัฒนาด้าน วิชาการ ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นการสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา ใกล้เคียง จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ พัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน และส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา เป็นการจักระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และ เหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจักระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ

และการเรียนการสอนของสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการระบบนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่าย การนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่ การศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา คือ การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายใน สถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ติดตามและประเมินผลการจัดการ ระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนว การศึกษากับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนว ภายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การจัดระบบโครงสร้าง องค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมาย ความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา วางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการประสาน ความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นในการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายใน และการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประสานงานกับ เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมทั้งประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน เป็นการศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุน งานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนา ทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างบุคคลบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือ การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียง ภายใน เขตพื้นที่การศึกษาและต่างเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เป็นการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัด

จากการศึกษาขอข่ายการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่า ด้านการบริหารวิชาการ คือ การบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น รวมทั้งมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ด้านการบริหารงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้ง จัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดี ขึ้นต่อผู้เรียน โดยกำหนดขอบข่ายงาน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายและภารกิจ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ

1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา เป็นการวิเคราะห์ทิศทางและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเหนือสถานศึกษา คือ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาข้อตกลงผลการปฏิบัติงานและเป้าหมายการให้บริการสาธารณะทุกระดับ เพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่สถานศึกษาทำกับเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และตามความต้องการของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศให้เขตพื้นที่การศึกษา และสาธารณะรับทราบ

1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาการศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินทบทวนภารกิจจัดการศึกษาของสถานศึกษา และศึกษารายงานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อปรับปรุงและนำเสนอข้อความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เผยแพร่ประกาศต่อสาธารณชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ เป็นการจัดทำรายละเอียดแผนงบประมาณ แผนงาน งาน โครงการ ให้มีความเชื่อมโยงกับผลผลิตและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา พร้อมกับวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน งาน โครงการ เมื่อเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการจัดตั้งงบประมาณให้สถานศึกษาดำเนินการ

2. การจัดสรรงบประมาณ

2.1 การจัดสรรงบประมาณภายในสถานศึกษา คือการจัดซื้อทำตกลงบริการผลผลิตของสถานศึกษากับเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อได้รับงบประมาณ ศึกษาข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ ตรวจสอบกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับ วิเคราะห์กิจกรรมตามภารกิจงาน กำหนดให้เป็นไปตามกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับ และวงเงินนอกงบประมาณตามแผนระดมทรัพยากร ปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่าย จัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ นำเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และร่างข้อตกลงผลผลิต

2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ เป็นการจัดทำแผนการใช้งบประมาณรายไตรมาส โดยกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานรายเดือนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ แล้วสรุปแยกเป็นรายไตรมาสเป็น งบบุคลากร งบอุดหนุน งบลงทุน และงบดำเนินการแผนการใ้

งบประมาณวงเงินรวมเพื่อขออนุมัติเงินประจำงวด เบิกจ่ายงบประมาณประเภทต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี และอนุมัติการใช้งบประมาณของสถานศึกษาตามประเภทและรายการตามที่ได้รับงบประมาณ

3. การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การรายงานผลการใช้เงิน

3.1 การโอนเงินงบประมาณ คือ การโอนเงินไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน เป็นการกำหนดปัจจัยหลักความสำเร็จ และตัวชี้วัดของสถานศึกษา กำหนดข้อตกลงลงการให้บริการ ผลผลิตของสถานศึกษา สร้างเครื่องมือเพื่อการประเมินผล ผลผลิตตามตัวชี้วัดความสำเร็จกำหนดไว้ตามข้อตกลงการให้บริการผลผลิตของสถานศึกษา ประเมินแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา รายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และการจัดการทรัพยากร

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

4.1 การจัดการทรัพยากร คือการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภายในสถานศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทราบรายการสินทรัพย์ของสถานศึกษาเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนให้บุคลากร และสถานศึกษาร่วมมือกันใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

4.2 การระดมทรัพยากร เป็นการศึกษา วิเคราะห์กิจกรรมและภารกิจ งาน โครงการ ตามกรอบประมาณการ สืบหาข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการ ได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กร และท้องถิ่นที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา ตลอดจนติดต่อประสานความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

4.3 การจัดการรายได้และผลประโยชน์ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการรายได้ และสินทรัพย์ในวันที่จะนำมาซึ่งรายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำทะเบียนข้อมูล จัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษาเพื่อจัดการรายได้และบริหารรายได้และผลประโยชน์ตามแต่ละสภาพของสถานศึกษาโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องและจัดการรายได้และผลประโยชน์ และจัดทำทะเบียนคุม เก็บรักษาเงินและเบิกจ่ายเงิน

4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นการสำรวจประเภทกองทุน และจัดทำข้อมูลยอดวงเงินและหลักเกณฑ์แต่ละกองทุน สืบหาความต้องการของนักเรียนและคัดเลือกเสนอให้กู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ประสานการกู้ยืมกับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืม ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา เป็นการจ้ดระบบสวัสดิการเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมายทั้งการจ้ดหาและการใช้สวัสดิการเพื่อการศึกษา วางระเบียบการใช้เงินสวัสดิการ ดำเนินการจ้ดสวัสดิการให้เป็นไปตามระเบียบ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้ไปตามระเบียบ

5. การบริหารการเงิน

การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การโอนเงิน การกัณเงินเบิกเหลื้อมปี ให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

6. การบริหารการบัญชี

6.1 การจ้ดทำบัญชีการเงิน เช่น ดั้งยอดบัญชีระหว่างงบประมาณทั้งการดั้งยอด ภายหลังการปิดบัญชีงบประมาณปีก่อน และการดั้งยอดบัญชีสินทรัพย์เป็นบัญชีวัสดุ และบัญชีสินทรัพย์หมุนเวียน พร้อมทั้งจ้ดทำใบสำคัญการลงบัญชีทั่วไปโดยใช้จำนวนเงินตามรายการหลังการปรับปรุง บันทึกเปิดบัญชีคงค้าง บันทึกบัญชีประจำวันให้ครอบคลุมการรับเงินงบประมาณ การรับรายได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการ การรับเงินรายได้ การจ่ายเงินงบประมาณ การจ่ายเงินงบประมาณให้ยืม การจ่ายเงินนอกงบประมาณให้ยืม การซื้อวัสดุหรือสินค้าคงเหลือ เงินเดือนจ่าย เงินมัดจำและค่าปรับ รายได้จากเงินกู้ของรัฐ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน การรับเงินบริจาค การรับเงินรายได้แผ่นดิน การถอนเงินรายได้แผ่นดิน การเบิกเงินงบประมาณแทนกัน การจ่ายเงินให้หน่วยงาน สรุปรายการบันทึกบัญชีทุกวันทำการสรุปรายการรับหรือจ่ายเงินผ่านไป บัญชีแยกประเภทเงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝากคลัง สำหรับรายการอื่นและรายการในสมุดรายวันปรับปรุงบัญชี เมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยปรับรายการบัญชีรายได้จากงบประมาณค้างรับ ปิดบัญชีรายได้และค่าใช้จ่าย ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเงินสดและเงินฝากธนาคารตามรายงานคงเหลือประจำวัน และงบพิสูจน์ยอดฝากธนาคาร ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแยกประเภททั่วไปและการตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีย่อยและทะเบียน และแก้ไขข้อผิดพลาดจากการบันทึกรายการผิดบัญชี

6.2 การจ้ดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน คือ การจ้ดทำรายงานประจำเดือนส่งหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และกรมบัญชีกลางภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป โดยจ้ดทำรายงานรายได้แผ่นดิน รายงานรายได้และค่าใช้จ่าย รายงานเงินประจำงวด รายงานประจำปี งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบกระแสเงินสด จ้ดทำเหตุประกอบ งบการเงินและจ้ดส่งรายงานประจำปีให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านเขตพื้นที่การศึกษา และจ้ดส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

7.1 จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา คือการตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากรขึ้นสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้างทั้งหมดเพื่อทราบสภาพการใช้งาน จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินที่เป็นวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน จัดทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุสำหรับที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้างในกรณีที่ยังไม่ได้ดำเนินการ จัดทำระเบียบการใช้ทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดหาของสถานศึกษา

7.2 การจัดหาพัสดุ คือการวิเคราะห์แผนงาน งาน/ โครงการ ที่จัดทำรอบรายจ่าย ล่วงหน้าระยะปานกลางเพื่อตรวจดูกิจกรรมที่ต้องพัสดุที่ยังไม่มีตามทะเบียนคุมทรัพย์สิน และเป็นไปตามเกณฑ์ ตามมาตรฐานกลาง จัดทำแผนระยะปานกลางและจัดหาพัสดุทั้งในส่วนที่สถานศึกษาจัดหาและที่ร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นจัดหา

7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง คือการจัดทำเอกสารแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง ตรวจสอบงบประมาณ รายละเอียด เกณฑ์คุณลักษณะเฉพาะประกาศ จ่ายและแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะพิจารณาของ โดยคณะกรรมการ จัดทำสัญญา

7.4 การควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ เป็นการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบัน กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บควบคุม และเบิกจ่าย ตรวจสอบสภาพและบำรุงรักษาและซ่อมแซมทั้งก่อนและหลังการใช้งาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากการศึกษาขอบข่ายการบริหารงบประมาณ สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ คือการบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การรายงานผลการใช้เงิน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดขอบข่าย ภารกิจการดำเนินงาน มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่ายและภารกิจ

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
  - 1.1 การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน คือ การวิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา จัดทำแผนอัตรากำลัง ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด นำเสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และนำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ
  - 1.2 การกำหนดตำแหน่ง สถานศึกษาจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนำแผนอัตรากำลังมากำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี พิจารณานุมัติ
  - 1.3 การขอลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะของข้าราชการครู แนวทางการปฏิบัติ คือ สถานศึกษาขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งขอลื่อนวิทยฐานะ ขอเปลี่ยนแปลงและขอกำหนดตำแหน่งเพิ่ม ประเมินเพื่อขอลื่อนวิทยฐานะ
2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
  - 2.1 ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากรณีได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เช่น การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือกและการคัดเลือกในกรณีจำเป็น มีเหตุพิเศษในตำแหน่งครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2.2 การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว เช่น การจ้างลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว โดยใช้เงินงบประมาณให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังหรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2.3 การแต่งตั้ง ย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษ่อื่น

2.4 การบรรจุกลับเข้ารับราชการ การบรรจุกลับเข้ารับราชการตามกฎหมายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีออกจากราชการ สั่งบรรจุ และแต่งตั้ง

2.5 การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษารักษาราชการแทน

3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

3.1 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาก่อนมอบหมาย การปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการปฐมนิเทศแก่ผู้ที่ได้รับการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เกณฑ์การประเมินผลงาน แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ก่อนมีการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงาน ดำเนินการติดตาม ประเมินผล และจัดให้มีการพัฒนาตามความเหมาะสมและต่อเนื่อง

3.2 การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีปกติและกรณีพิเศษ กรณีเลื่อนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้รายงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. รายงานการสั่งเลื่อนและไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือน

3.3 การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว เป็นการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโดยใช้เงินงบประมาณ หรือใช้เงินรายได้ของสถานศึกษา ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

3.4 การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน คือการดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.5 เงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่นตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.6 งานทะเบียนประวัติ เช่นการจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง การแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง

3.7 งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ได้แก่ การตรวจสอบผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน สมควร ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และจัดทำทะเบียนผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.8 การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

3.9 งานขอหนังสือรับรอง ได้แก่ การออกหนังสือรับรองประเภทต่าง ๆ เช่น การขออนุญาตให้ข้าราชการไปต่างประเทศ การขออนุญาตลาอุปสมบท งานขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ การยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ได้รับเงินวิทยพัฒน์ การจัดสวัสดิการและดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

4. วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการ กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีความผิดวินัยร้ายแรง การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัย

5. งานออกจากราชการ เช่น การลาออกจากราชการ การให้ออกจากราชการ กรณีไม่พันทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด การให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทน เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากการศึกษาขอบข่ายการบริหารงานบุคคล สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล คือ การบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนอัตราและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัย การรักษาวินัย และงานออกจากราชการ

ด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยขอบข่ายงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบข่ายและภารกิจ

1. การดำเนินงานธุรการ เป็นการศึกษาวิเคราะห์สภาพงานธุรการของสถานศึกษาและระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ จัดบุคลากรรับผิดชอบ และพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ ดำเนินการงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่าและติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ

2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น การรวบรวมประมวล วิเคราะห์ละสังเคราะห์ข้อมูลที่จะใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุน ข้อมูล รับทราบหรือดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ ประสานการดำเนินการตามมติการประชุม

3. งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ เช่น การสำรวจระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ จัดทำทะเบียน ระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์ การประเมินและประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลข่าวสารสนเทศ และปรับปรุงพัฒนา

4. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา เช่น การจัดให้มีระบบการประสานงาน และเครือข่ายการศึกษา พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือ สนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูล กำหนดแผน โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร เช่น การจัดระบบการบริหาร วางแผน ออกแบบการจัดระบบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน ระบบการทำงานและการบริหารงานของสถานศึกษา และการพัฒนาองค์กร มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กร ให้ครอบคลุมโครงสร้าง ภารกิจ บุคลากร เทคโนโลยี ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ

เจตคติ ความสามารถที่เหมาะสม นำผลการประเมินไปในการปรับปรุงพัฒนา องค์กรและกระบวนการ ปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

6. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เช่น สำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของ สถานศึกษา วางแผน กำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อศึกษามา ใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการ วิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

7. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป เช่น การสำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป จัดระบบ ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสม ติดตาม ประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากร นำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

8. การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เช่น กำหนดแนวทางวางแผน การบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่และติดตาม และตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดคุ้มค่าและเอื้อ ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ สรุป ประเมินผล และรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา

9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน เช่น ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา จัดทำสำมะโนผู้เรียน ที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้สามารถนำข้อมูล มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสนอข้อมูลสารสนเทศให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

10. การรับนักเรียน สถานศึกษาประสานงานการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่บริการการศึกษา ร่วมกันและเสนอข้อตกลงให้เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด ร่วมมือกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ประเมินผลและรายงาน ผลการรับเด็กเข้าเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

11. การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เช่น การสำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกระดับทั้งในระบบ นอกระบบ และ

อัยยาศัย กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการการของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับ แนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบ ตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา ประสานเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ติดตามประเมินผล มีการประสานงาน การจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

13. การส่งเสริมกิจการนักเรียน เช่น การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม อย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง

14. การประชาสัมพันธ์ เช่น การศึกษาความต้องการในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและ ผลงานของสถานศึกษารวมทั้งความต้องการการในการได้รับข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาของชุมชน วางแผนการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบัน และสื่อมวลชนในท้องถิ่น

15. การส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และ หน่วยงานอื่น เช่น กำหนดแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่น ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

16. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

17. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน เช่น วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตาม โครงสร้างและภารกิจสถานศึกษา วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงาน กำหนดปัจจัยเสี่ยง และ จัดลำดับความเสี่ยง มาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา วางแผน การจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา ให้อุบัติการณ์ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำมาตรการป้องกัน ความเสี่ยง ไปใช้ในการควบคุม ตามภารกิจ ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการที่ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายในตามมาตรการที่กำหนด และปรับปรุงให้เหมาะสม รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน

18. งานบริการสาธารณะ เช่น จัดให้มีระบบการบริการสาธารณะ จัดระบบข่าวสารข้อมูลของของสถานศึกษาเพื่อให้บริการต่อสาธารณะ ข้อมูล ข่าวสาร และบริการอื่น ๆ แก่สาธารณชน ตามความเหมาะสมศักยภาพของสถานศึกษา พัฒนาระบบการให้บริการแก่สาธารณะให้มีประสิทธิภาพ เกิดความพึงพอใจต่อ ผู้มารับบริการ ประเมินความพึงพอใจงานบริการสาธารณะจากผู้มาขอรับบริการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบงานบริการสาธารณะ

19. งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น เช่น จัดให้มีบุคลากร รับผิดชอบงานตามความเหมาะสม และศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ให้ผู้ที่รับผิดชอบงานวางแผนการปฏิบัติงาน และดำเนินงานให้เสร็จสิ้นตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากการศึกษาขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ว่า ด้านการบริหารทั่วไป คือ การบริหารงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ งานประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การส่งเสริมกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน บริการสาธารณะ งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอน ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาดังนี้

เพศ

เพศที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อความคิดเห็นเรื่องการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ในการบริหารสถานศึกษา เพราะเพศหญิงมีความละเอียดอ่อนทางด้านความคิดและการปฏิบัติงาน ส่วนเพศชายจะมีความคิดกว้าง ๆ ผู้วิจัยจึงได้แบ่งสถานภาพทางเพศของครูผู้สอนเป็นเพศชายและ

เพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา สิงหะเกษนทร์ (2553) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้หญิงมีความพึงพอใจมากกว่าครูผู้ชาย รวมทั้ง ชวิชัย ไชยพุด (2554) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นวพงศ์ เก็มกาแมน (2555) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า เพศ แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิงมีผลต่อความคิดเห็นการศึกษการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรเพศเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงานเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพ ตลอดจนการรับรู้ การตอบสนองต่อความต้องการภายในสถานศึกษา เพราะครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากจะมีความรู้ความสามารถในการบริการ จัดการเรียนการสอนได้ดีกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ผู้วิจัยจึงแบ่งประสบการณ์ทำงานของข้าราชการครูเป็น น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร เพ็ชรพราว (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 รวมทั้งงานผลการวิจัยของ วาสนา สิงหะเกษนทร์ (2553) พบว่า ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ นวพงศ์ เก็มกาแมน (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอท่าตะเกียบ

จังหวัดฉะเชิงเทรา ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็นน้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีผลต่อการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวแปร ขนาดโรงเรียนเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ฐานันดร แพงกำแหง (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลมีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารบุคคล การบริหารวิชาการ ปัญหาการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล พบว่า มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ การบริหารวิชาการ และการบริหารบุคคล ยกเว้น การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

บุญจันทร์ จันทร์เจียม (2548) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และระดับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ประณมพร เพ็ชรโบรี (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาหนองคาย เขต 1 มีระดับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน เรียงจากมากไปน้อย

คือ ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและตำแหน่งต่อระดับการบริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและ รายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์กัน

กิตติ เฟื่องฟู (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับมากไปหาน้อย คือ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป และการบริหารวิชาการ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงบประมาณมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษา ขนาดใหญ่ มีการบริหารงบประมาณสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ปราโมทย์ บุญมุสิก (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวทาง โรงเรียนนิติบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า 1) การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบ สภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามตัวแปร คือ ตำแหน่งมี วิทยฐานะต่างกัน และขนาดโรงเรียนต่างกัน ปรากฏผลดังนี้ 2.1) ผู้บริหาร โรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง มีวิทยฐานะต่างกัน มีการดำเนินงานในการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล

โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ไม่แตกต่างกัน
 2.2) ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานในการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ไม่แตกต่างกัน

สมชาย คำปลิว (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาท การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การแนะแนวการศึกษา ผู้บริหาร มีบทบาทสูงสุด และรองลงมา คือ การนิเทศการศึกษา โดยครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน

มานพ แสงจันทร์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า 1) ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดทำสำมะโนผู้เรียน ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน กับงานเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร ด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน ด้านการดำเนินงานธุรการ 2) ผลเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในการศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานเลขานุการคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการมีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มี วิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ

สุขุม รักษาคุณ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามูลราชธานี เขต 4 ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามูลราชธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหาร

งานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุพัตรา ปทุมคณาภิรักษ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอปุด เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอปุด เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป ส่วนลำดับสุดท้าย คือ การบริหารงานบุคคล

วาสนา สิงหะเกษนทร์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชชชัย ไชยพุด (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก และด้านบริหารบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กมลลา สุขเกษม (2555) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการโรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการโรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และพฤติกรรม การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการโรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นวพงศ์ เก็มกาแมน (2555) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ครูกลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสิทธิ์ คุจดา (2546) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 5 งาน ได้แก่ งานธุรการ การเงินและพัสดุงานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานวิชาการและงานบุคลากร ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง

2. ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 5 งาน ได้แก่ งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานวิชาการและงานบุคลากรของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากและครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อย มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 5 งาน ได้แก่ งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานวิชาการและงานบุคลากร

งานวิจัยต่างประเทศ

แม็ททอส (Maxttox, 1978) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอินดีแอนา พบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการที่จะมีความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผล ตลอดจนการต้องการปรับปรุง การจัดการเรียนและการสอนพัฒนาหลักสูตร

ไรด์เอาท์ (Ridout, 1997 อ้างถึงใน นวพงษ์ เก็มกาแมน, 2555, หน้า 45) ได้ทำการศึกษา เรื่องการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ และ รัฐลาบราดอร์ ผลปรากฏว่าในโรงเรียนขนาดเล็กมีการมอบอำนาจจากรัฐบาลไปสู่โรงเรียนน้อยมาก และการมอบอำนาจในเรื่องงบประมาณปฏิบัติได้ดีกว่าการมอบอำนาจในเรื่องการบริหารงานบุคคล

บาร์เบอร์ (Barber, 1980) ได้ทำการศึกษาการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พบว่า เพศ อายุ และประสบการณ์ทำงานของครูในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับการบริหาร โรงเรียน โดยวุฒิและขนาดโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของครู ครูประถมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากต่อการบริหาร โรงเรียนมากกว่าครูมัธยมศึกษา

นาเกล (Nagle, 1987, p. 33-A อ้างถึงใน วาสนา สิงหะเชนทร์, 2553, หน้า 58) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารวิทยาลัยมิโนโซต้า พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่ามีความพึงพอใจมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า

ไซเบิร์ต (Siebert, 1991 อ้างถึงใน ธวัชชัย ไชยพุด, 2554, หน้า 43) ได้ศึกษาบทบาทของ ครูใหญ่ในการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนลอนดอน ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นความพยายามที่จะชี้ให้เห็น ถึงการพัฒนาโรงเรียน การกระจายการมีส่วนร่วมในการบริหาร ข้อค้นพบของงานวิจัย ครูใหญ่เป็น กลไกสำคัญของความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนด้วยการบริหารงานและเป็นผู้กระตุ้นให้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน

จากผลการศึกษาวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่า ตัวแปรเพศ และ ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหาร 4 ด้านของกระทรวง ศึกษาธิการ ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงาน

บุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินการบริหารการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางที่สถานศึกษาได้กำหนด โดยจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจึงจะทำให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การรวบรวมและจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 465 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู ในปี 2556 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางเจซีและมอแกน (Krejcie & Morgan, 1970) จำนวน 212 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครู ปีการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนข้าราชการครูที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชาย	124	57
หญิง	341	155
รวม	465	212

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 แบ่งเป็นออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของข้าราชการครูเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 40 ข้อ ตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ 11 ข้อ ด้านการบริหารงานงบประมาณ 6 ข้อ ด้านการบริหารงานบุคคล 5 ข้อ และด้านการบริหารงานทั่วไป 18 ข้อ ลักษณะและคำถามเป็นแบบส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานในแต่ละด้านตามกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ
  2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการการบริหารสถานศึกษา
  3. กำหนดขอบข่ายของการวิจัย โดยกำหนดขอบข่ายตามการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป
  4. นำแนวคิดและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
- การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของแบบสอบถามดังนี้
1. ความเที่ยงตรง(Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วมาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยดำเนินการดังนี้

1.1 นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

1.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับความอนุเคราะห์มีรายนามดังนี้

1.2.1	ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.2.2	ดร.สมุทรา ชำนาญ	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.2.3	ดร.บุญยกุล หัตถกิจ	ผู้อำนวยการโรงเรียนดกพรหมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17

1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมงานนิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับข้าราชการครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษา จันทบุรี เขต 2 ซึ่งมีลักษณะการบริหารงานเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อ ของแบบสอบถาม ระหว่าง .24 - .73 จำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้

2.2 นำแบบสอบถามที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ผลจากการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ดี

2.3 จัดพิมพ์สำเนาแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และมีความเชื่อมั่นที่ยอมรับเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมและจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสืออนุญาต ส่งโรงเรียนเพื่อให้ข้าราชการครูตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 212 ฉบับ ไปยังข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนและได้เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง นำไปตรวจสอบเป็นแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส จัดหมวดหมู่ บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. การแปลความหมายของคะแนนที่ได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นตัวชี้วัด โดยมีเกณฑ์แปลผลค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)
  - คะแนน 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
  - คะแนน 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก
  - คะแนน 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
  - คะแนน 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย
  - คะแนน 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

1. การหาระดับการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน ด้วยการทดสอบค่าที (t -test) และจำแนกตามขนาดโรงเรียนด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ด้วยการหาค่า F -test หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในบทนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึง สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างรวม
- n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละตัวแปร
- t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t -Distribution)
- F แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบ F
- P แทน ค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน
- SS แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
- MS แทน ค่าความแปรปรวน
- df แทน ค่าระดับชั้นแห่งความอิสระ
- $*$ แทน ค่าความเชื่อมั่นอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ครั้งนี้ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสิทธิภาพการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และประสิทธิภาพการทำงาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสิทธิภาพการทำงาน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	57	26.90
หญิง	155	73.10
รวม	212	100.00
2. ประสิทธิภาพการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	72	34.00
ระหว่าง 5-10 ปี	74	34.90
มากกว่า 10 ปี	66	31.00
รวม	212	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 เป็นครูเพศชาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90 และส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 ประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 34 และมีประสิทธิภาพการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษา	<i>n</i> = 212		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.80	.48	มาก	3
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.12	.44	มาก	1
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.67	.66	มาก	4
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.82	.44	มาก	2
รวม	3.84	.39	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคลตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ด้านการบริหารงานวิชาการ	n = 212		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.82	.85	มาก	6
2. ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.87	.77	มาก	5
3. มีการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.45	.93	ปานกลาง	10
4. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.03	.76	มาก	3
5. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี	3.96	.81	มาก	4
6. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งใน โรงเรียน นอกโรงเรียน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.06	.80	มาก	2
7. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษา	3.43	.89	ปานกลาง	11
8. มีการประสานความร่วมมือด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายแนะแนวในเขตพื้นที่	3.81	.78	มาก	7
9. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	3.75	.79	มาก	8
10. ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางวิชาการ	3.50	1.06	ปานกลาง	9
11. ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น	4.11	.78	มาก	1
รวม	3.80	.48	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะ
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงาน
วิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากถึงปานกลาง เรียงลำดับ
จากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ
สถานศึกษาและองค์กรอื่น ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน
ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย คือ
มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ	<i>n</i> = 212		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณ	4.32	.62	มาก	1
2. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อจัดสรรงบประมาณ	4.27	.63	มาก	2
3. มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินให้ชุมชนทราบ	4.15	.71	มาก	4
4. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร และแหล่งกองทุน เพื่อการศึกษา	4.17	.72	มาก	3
5. ระบบการบริหารการเงิน เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	3.93	.67	มาก	6
6. จัดทำบันทึกรายรับ รายจ่าย เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้	3.93	.75	มาก	5
รวม	3.88	.36	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรกคือ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อจัดสรรงบประมาณ และส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรและแหล่งกองทุนเพื่อการศึกษา ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ระบบการบริหารการเงิน เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ

การบริหารงานบุคคล	<i>n</i> = 212		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. มีการวางแผนอัตรากำลังคนและบุคลากรในสถานศึกษา	3.81	.70	มาก	1
2. ดำเนินการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เพื่อการศึกษา	3.68	.80	มาก	3
3. มีการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน	3.70	.84	มาก	2
4. ส่งเสริมการมีวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรทาง การศึกษา	3.59	1.06	มาก	4
5. มีบทลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำผิดกฎหมาย และระเบียบวินัย	3.58	1.01	มาก	5
รวม	3.67	.67	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะ
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงาน
บุคคล โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ
มีการวางแผนอัตรากำลังคนและบุคลากรในสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อเสริมสร้าง
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และดำเนินการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อการศึกษา
ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีบทลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำผิดกฎหมายและระเบียบวินัย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 212		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ส่งเสริมให้มีระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัย โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว	3.49	.90	มาก	18
2. ส่งเสริมให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	3.73	.80	มาก	12
3. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย	4.03	.69	มาก	3
4. มีการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ สนับสนุนงานทางการศึกษา	4.11	.71	มาก	2
5. มีระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรที่มีประสิทธิภาพ	4.15	.73	มาก	1
6. ส่งเสริมให้บุคลากรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.79	.69	มาก	11
7. มีการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการในสถานศึกษา	3.96	.74	มาก	6
8. ส่งเสริมให้มีการจัดระบบการบริหารอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน	3.99	.75	มาก	4
9. มีการกำหนดแผนการรับนักเรียนและดำเนินการตามแผน มีการประสานกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.82	.72	มาก	9
10. มีการส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย	3.92	.75	มาก	7
11. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษา	3.98	.75	มาก	5
12. มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมหลากหลาย ตามความสนใจ และความถนัดของนักเรียน	3.82	.72	มาก	9

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานทั่วไป	<i>n</i> = 212		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
13. ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคนในชุมชน	3.91	.77	มาก	8
14. ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษากับบุคคล ชุมชนและหน่วยงานอื่น	3.62	.80	มาก	16
15. มีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.70	.86	มาก	13
16. มีการจัดระบบควบคุมฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา	3.59	1.01	มาก	17
17. มีการบริการด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้นเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุในโรงเรียน	3.62	1.04	มาก	15
18. มีการตรวจสอบสุขภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.63	1.01	มาก	14
รวม	3.82	.44	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ มีระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ สนับสนุนงานทางการศึกษา และส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยส่วนอันดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้มีระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัย โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์
การทำงาน โดยการทดสอบค่าที (*t*-test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนคติของ
ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ

การบริหารสถานศึกษา	ชาย		ระดับ	อันดับ	หญิง		ระดับ	อันดับ	<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>(n = 57)</i>				<i>(n = 155)</i>					
	$\bar{X}$	<i>SD</i>			$\bar{X}$	<i>SD</i>				
1.การบริหารงานวิชาการ	3.86	.55	มาก	4	3.77	.44	มาก	2	1.12	.26
2. การบริหารงาน งบประมาณ	4.22	.46	มาก	1	4.08	.43	มาก	1	2.02*	.04
3. การบริหารงานบุคคล	4.05	.45	มาก	2	3.53	.68	มาก	4	6.49*	.00
4.การบริหารงานทั่วไป	4.01	.42	มาก	3	3.75	.43	มาก	3	3.90*	.00
รวม	4.01	.37	มาก		3.78	.37	มาก		3.88*	.00

*p < .05

จากตารางที่ 8 เมื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มี
เพศต่างกัน จะมีการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ยกเว้น การบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี (n = 72)				5-10 ปี (n = 74)				มากกว่า 10 ปี (n = 66)			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
	1. การบริหารงานวิชาการ	3.85	.54	มาก	4	3.82	.49	มาก	3	3.71	.36	มาก
2. การบริหารงานงบประมาณ	4.24	.47	มาก	1	4.02	.49	มาก	1	4.11	.33	มาก	1
3. การบริหารงานบุคคล	4.06	.46	มาก	2	3.81	.52	มาก	4	3.07	.61	ปานกลาง	4
4. การบริหารงานทั่วไป	4.01	.43	มาก	3	3.87	.47	มาก	2	3.56	.26	มาก	3
รวม	4.01	.39	มาก		3.94	.44	มาก		3.98	.44	มาก	

จากตารางที่ 9 เมื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี มีการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานทั่วไป

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe' Method

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	P
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.764	2	.382	1.665	.192
	ภายในกลุ่ม	47.993	209	.230		
	รวม	48.758	211			
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	1.716	2	.858	4.382*	.014
	ภายในกลุ่ม	40.929	209	.196		
	รวม	42.646	211			
ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	36.138	2	18.069	63.380*	.000
	ภายในกลุ่ม	59.584	209	.285		
	รวม	95.721	211			
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	7.335	2	3.668	22.101*	.000
	ภายในกลุ่ม	34.683	209	.166		
	รวม	42.018	211			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.233	2	2.616	20.266*	.000
	ภายในกลุ่ม	26.982	209	.129		
	รวม	32.25	211			

* $p < .05$

จากตารางที่ 10 การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์
การทำงาน ด้านรวม

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี
		3.62	3.87	4.01
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.62	-	.25*	.39*
ระหว่าง 5-10 ปี	3.87		-	.14
น้อยกว่า 5 ปี	4.01			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
ด้านรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์
การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์
การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ
แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์
การทำงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ระหว่าง 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 5 ปี
		4.02	4.11	4.24
ระหว่าง 5-10 ปี	4.02	-	.09	.22*
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.11		-	.13
น้อยกว่า 5 ปี	4.24			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการบริหารงานบุคคล

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี
		3.07	3.81	4.06
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.07	-	.74*	.99*
ระหว่าง 5-10 ปี	3.81		-	.25
น้อยกว่า 5 ปี	4.06			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5-10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์
การทำงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	ระหว่าง 5-10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี
		3.56	3.87	4.01
น้อยกว่า 5 ปี	3.56	-	.31*	.45*
ระหว่าง 5-10 ปี	3.87		-	.14
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.01			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่
ครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี
และครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง
5-10 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 212 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น กำหนดเพศเป็นเกณฑ์ในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .24 ถึง .73 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe method)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ

1.1 การบริหารสถานศึกษาเครือข่ายการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 การบริหารสถานศึกษาเครือข่ายการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอขอ งบประมาณ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อจัดสรรงบประมาณ และ ส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากร และแหล่งกองทุน เพื่อการศึกษา

1.3 การบริหารสถานศึกษาเครือข่ายการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารบริหารงานงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ มีการวางแผน อัตรากำลังคนและบุคคลากรในสถานศึกษา มีการสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน และดำเนินการสรรหาบุคคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อการศึกษา

1.4 การบริหารสถานศึกษาเครือข่ายการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ มีระบบ การบริหารและพัฒนาองค์กรที่มี ประสิทธิภาพ มีการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ สนับสนุนงานทางการศึกษา และส่งเสริมให้มีการพัฒนา ระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย

2. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ ต่างกัน จะมีทัศนคติการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้น การบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานตามนโยบายการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย และปฏิบัติการกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการงานทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 คือให้นักเรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาคุณภาพเป็นเลิศ สอดคล้องกับ กิตติ เฟื่องฟู (2549) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิรนิตบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิรนิตบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บุญจันทร์ จันทร์เจียม (2548) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับ นวพงศ์ เก็มกาแมน (2555) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอดงเคเพียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ครูกลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอดงเคเพียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถอภิปรายผลตามประเด็น ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียน นอกโรงเรียน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษามีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการโดยตรง มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และต้องเป็นผู้นำทางวิชาการจึงจะทำให้การบริหารวิชาการสามารถ

นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ สุขุม รักษาคุณ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ การบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมราชธานี เขต 4 ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ ซึ่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วาสนา สิงหะคเชนทร์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับ ธวัชชัย ไชยพุม (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูใน การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษา ชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อ จัดสรรงบประมาณ และ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร และแหล่งกองทุน เพื่อการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ให้ความสำคัญในการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดทำข้อมูลทรัพยากร อย่างมีระบบ มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการในการดำเนิน โครงการและจัด กิจกรรมทางการศึกษา โดยมีการตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณของ สถานศึกษาอย่างเสมอ สอดคล้องกับ ประณมพร เพ็ชรโบรี (2548) ได้ศึกษาเรื่องการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 อยู่ใน ระดับมาก ดังที่ ฐานันดร แพงกำแหง (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารการศึกษาภายใต้ กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบ โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลมีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารบุคคล การบริหารวิชาการ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ มีการวางแผนอัตรากำลังคนและบุคคลากรในสถานศึกษา มีการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และดำเนินการสรรหา บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีบุคลากรจำกัด จึงต้องให้ ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน การวางแผน

อัตรากำลัง รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามความเป็นจริง สอดคล้องกับ สุพัตรา ปทุมคนารักษ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอปุด เขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอปุด เขตพื้นที่การศึกษาพังงาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุขุม รักษาคุณ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็น นิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครู มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ คือ มีระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรที่มี ประสิทธิภาพ มีการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ สนับสนุนงานทางการศึกษา และส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการให้ความสำคัญกับ ชุมชนในการเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา เป็นการสนองต่อความต้องการของชุมชน อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ มาณพ แสงจันทร์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับ การปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดกลางและมีครูจำนวนน้อย การบริหารสถานศึกษานั้น จำเป็นต้องใช้กำลังภายในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้นครูเพศชายจึงมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2 มากกว่าครูเพศหญิง สอดคล้องกับ วาสนา สิงหะเกษนทร์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องความ พึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ธวัชชัย ไชยพุด (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอปอทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ นวพงศ์ เก็มกามาณ (2555) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดฉะเชิงเทรา ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ได้จัดโครงสร้างการบริหารงานโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารงานตามความรู้ความสามารถของครู ซึ่งครูที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาปฏิบัติงานนั้นมีสมบัติด้านคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ถึงแม้ว่าจะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย แต่มีความกระตือรือร้นในการทำงานและได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยผู้บริหารมอบหมายงานตามความสามารถโดยไม่ได้นำถึงประสบการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวทางการทำงานโดยยึดแนวทางการทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามิน โยบายด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ คุจดา (2546) การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานมากับประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เพียงใจ เรืองฤทธิ์ (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ทิพย์ภาภรณ์ มาศจันทร์ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้นด้านงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรมีนโยบายให้ครูมีการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียน และมีการนิเทศติดตามประเมินผลการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนควรจัดให้มีระบบการบริหารการเงินให้เป็นไปตามขั้นตอนระบบที่กำหนดไว้ โดยมีการจำแนกรายรับ รายจ่ายอย่างเป็นขั้นตอนและมีการตรวจสอบได้
3. ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรส่งเสริมและรักษาขวัญของบุคลากรทางการศึกษา ควรมีบทลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำผิดกฎหมายและระเบียบวินัย เพื่อให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและมีวินัย
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและมีการจัดให้มีระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัย โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล
2. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามทัศนะของครูเพศหญิง
3. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามทัศนะของครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

บรรณานุกรม

- กมลลา สุขเกษม. (2555). พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการ
โรงเรียนในทัศนะของข้าราชการครูในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แผนปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2555). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา. จันทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.
- กิตติ เฟื่องนุ. (2549). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2536). การบริหารและนิเทศภายในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ฐานันดร แพงคำแหง. (2547). การบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). องค์การและการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- ธวัชชัย ไชยพุก. (2554). การมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- ธีระ รุณเจริญ. (2554). การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- นพพงษ์ บุญจิตรดุลย์. (2550). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

- นวพงศ์ เก็มกาแมน. (2555). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มโรงเรียนในตำบลคลองตะเกรา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญจันทร์ จันทร์เจียม. (2548). *การบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มกลุ่มตัวอย่าง*. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม*, 3(1), 22-25.
- ประณมพร เพ็ชรไพบรีย. (2548). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปราโมทย์ บุญมุสิก. (2549). *การบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ภรดี อนันต์นาวิ. (2555). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. ชลบุรี: มนตรี.
- มานพ แสงจันทร์. (2550). *การศึกษาระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2550). *กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา*.
- วาสนา สิงหะเกษนทร์. (2553). *ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรชัย วรรณศรี. (2547). *การบริหารวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สมชาย คำปลิว. (2549). การศึกษายาทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์การศึกษา
 มหบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สุภูมิ รักษาคุณ. (2551). สภาพการบริหารสถานศึกษาที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหบัณฑิต, สาขาวิชา
 การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุนทร เพ็ชรพราว. (2551). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถาน โรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหบัณฑิต,
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัตรา ปทุมคณารักษ์. (2553). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอทับปุด เขตพื้นที่ที่
 การศึกษาพังงา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
 คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- Barber. (1980). *A world class school for every child: The challenge of reform In Pennsylvania.*
 n.p.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological.* New York: Harper & Row Publishers.
- Daniel. (1986). Organizational, general and education influences on work satisfaction in comprehensive
Human services agency. n.p.
- De Bono, E. (1991). *Teaching thinking.* London: Penquin.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities.*
Journal of Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The human organization.* New York: McGraw-Hill.
- Maxttox, D. (1978). *The roles of the executive director in Pennsylvania intermediate.* n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 66218/ ว.641

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

27 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นายไกรพล คำนาค นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56950012 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 66218/ ว.642

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

30 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นายไกรพล คำนาค นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56950012 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์น่านวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 66218/ ว.643

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

2 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายไกรพล คำนาค นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 56950012 ได้รับความเห็นชอบให้ทำ งานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามทัศนะของ ครูผู้สอน ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยอยู่ในความควบคุม ดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้ อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษาได้ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง
การศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของข้าราชการครูเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ซึ่งถามเกี่ยวกับขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน
  - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยแบ่งการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป
3. กรุณาตอบแบบสอบถามตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุดและตอบทุกข้อ เพราะความคิดเห็นของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

นายไกรพล คำนาค
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของของข้าราชการครู

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง
2. ประสบการณ์การทำงาน
  - ( ) น้อยกว่า 5 ปี
  - ( ) 5-10 ปี
  - ( ) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการสำรวจการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในแต่ละข้อเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน ระดับเดียวใน 5 ระดับ ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
	การบริหารงานวิชาการ					
1	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
2	ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
3	มีการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน					
4	ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
5	ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี					
6	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งใน โรงเรียน นอกโรงเรียน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น					
7	มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการศึกษาใน สถานศึกษา					
8	มีการประสานความร่วมมือด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายแนะแนวในเขตพื้นที่					
9	ส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา					
10	ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมทางวิชาการ					
11	ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น					
	การบริหารงานงบประมาณ					
12	มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอขอ งบประมาณ					
13	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อจัดสรร งบประมาณ					
14	มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผล การใช้เงินให้ชุมชนทราบ					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
15	ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร และแหล่งกองทุน เพื่อการศึกษา					
16	การระบบการบริหารการเงิน เป็นไปตามขั้นตอน ที่กำหนด					
17	จัดทำบันทึกรายรับ รายจ่าย เป็นปัจจุบันและ ตรวจสอบได้					
	การบริหารงานบุคคล					
18	มีการวางแผนอัตรากำลังคนและบุคลากรในสถานศึกษา					
19	ดำเนินการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เพื่อการศึกษา					
20	มีการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน					
21	ส่งเสริมการมีวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรทาง การศึกษา					
22	มีบทลงโทษแก่ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำผิด กฎหมายและระเบียบวินัย					
	การบริหารงานทั่วไป					
23	ส่งเสริมให้มีระบบการบริหารงานธุรการที่ทันสมัย โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว					
24	ส่งเสริมให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียน					
25	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศที่ทันสมัย					
26	มีการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษา เพื่อแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือ สนับสนุน งานทางการศึกษา					

ข้อ	การบริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
27	มีระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรที่มีประสิทธิภาพ					
28	ส่งเสริมให้บุคลากรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
29	มีการส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการในสถานศึกษา					
30	ส่งเสริมให้มีการจัดระบบการบริหารอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน					
31	มีการกำหนดแผนการรับนักเรียนและดำเนินการตามแผน มีการประสานกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
32	มีการส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย					
33	ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษา					
34	มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมหลากหลายตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน					
35	ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคนในชุมชน					
36	ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษา กับบุคคล ชุมชนและหน่วยงานอื่น					
37	มีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง					
38	มีการจัดระบบควบคุมฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา					
39	มีการบริการด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้นเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุในโรงเรียน					
40	มีการตรวจสอบสุขภาพนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.52	21	.66
2	.68	22	.65
3	.29	23	.63
4	.53	24	.54
5	.59	25	.31
6	.33	26	.55
7	.51	27	.42
8	.39	28	.73
9	.43	29	.55
10	.23	30	.42
11	.35	31	.73
12	.44	32	.55
13	.44	33	.45
14	.38	34	.55
15	.36	35	.37
16	.60	36	.71
17	.59	37	.53
18	.26	38	.29
19	.24	39	.38
20	.73	40	.48

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ = .92